Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (åttonde avdelningen)

den 22 november 2012 *

”Artikel 157 FEUF — Direktiv 79/7/EEG — Direktiv 97/81/EG — Ramavtalet om deltidsarbete — Direktiv 2006/54/EG — Avgiftsbaserad ålderspension — Likabehandling av kvinnliga och manliga arbetstagare — Indirekt diskriminering på grund av kön”

I mål C-385/11,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Juzgado de lo Social de Barcelona (Spanien) genom beslut av den 4 juli 2011, som inkom till domstolen den 19 juli 2011, i målet

Isabel Elbal Moreno

mot

Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS),

Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS),

meddelar

DOMSTOLEN (åttonde avdelningen)

sammansatt av C. Toader, tillförordnad ordförande på åttonde avdelningen, samt domarna A. Prechal (referent) och E. Jarašiūnas,

generaladvokat: E. Sharpston,

justitiesekreterare: förste handläggaren M. Ferreira,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 27 september 2012,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS), genom F. de Miguel Pajuelo, i egenskap av ombud, biträdd av A. Álvarez Moreno och J. Ignacio del Valle de Joz, abogados,

— Spaniens regering, genom S. Centeno Huerta och S. Martínez-Lage Sobredo, båda i egenskap av ombud,

— Belgiens regering, genom L. Van den Broeck och M. Jacobs, båda i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: spanska.

— Europeiska kommissionen, genom G. Valero Jordana och M. van Beek, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av klausul 4 i ramavtalet om deltidsarbete, som ingicks den 6 juni 1997, och som finns som bilaga till rådets direktiv 97/81/EG av den 15 december 1997 om ramavtalet om deltidsarbete undertecknat av UNICE, CEEP och EFS (EGT L 14, 1998, s. 9), i dess lydelse enligt rådets direktiv 98/23/EG av den 7 april 1998 (EGT L 131, s. 10) (nedan kallat ramavtalet), samt tolkningen av artikel 157 FEUF, artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG av den 5 juli 2006 om genomförandet av principen om lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet (EUT L 204, s. 23) och artikel 4 i rådets direktiv 79/7/EEG av den 19 december 1978 om successivt genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män i fråga om social trygghet (EGT L 6, s. 24; svensk specialutgåva, område 5, volym 2, s. 111).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan å ena sidan Isabel Elbal Moreno och å andra sidan Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS) (det statliga verket för social trygghet) och Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS) (den allmänna försäkringskassan) angående erhållande av ålderspension.

Tillämpliga bestämmelser

Unionslagstiftningen

3 I artikel 1 i direktiv 79/7 föreskrivs följande:

”Avsikten med detta direktiv är att på området social trygghet och när det gäller andra inslag av socialt skydd enligt artikel 3 successivt genomföra principen om likabehandling av kvinnor och män i fråga om social trygghet, härefter kallad ’likabehandlingsprincipen’.”

4 Artikel 3.1 a i direktiv 79/7 har följande lydelse:

”Detta direktiv skall gälla

a) lagstadgade system som lämnar skydd vid

...

— Ålderdom

– …”

5 I artikel 4.1 i direktiv 79/7 föreskrivs följande:

”Likabehandlingsprincipen innebär att det inte skall förekomma någon som helst diskriminering på grund av kön, vare sig direkt eller indirekt, särskilt med hänvisning till äktenskaplig status eller familjestatus, i synnerhet vad beträffar

— systemens räckvidd och villkoren för tillgång till dem,

— skyldigheten att betala avgifter och beräkningen av avgifterna,

— beräkningen av förmåner, bland annat tillägg avseende make/maka och familjemedlemmar samt de villkor som bestämmer varaktigheten och bibehållandet av rätten till bidrag.”

6 Klausul 4 i ramavtalet, vilken har rubriken ”Principen om icke-diskriminering”, har följande lydelse:

”1. När det gäller anställningsvillkoren får deltidsarbetande inte behandlas mindre förmånligt än jämförbara heltidsarbetande enbart på den grunden att de arbetar deltid, om det inte finns objektiva skäl för den annorlunda behandlingen.

...”

7 I artikel 1 i direktiv 2006/54, vilken har rubriken ”Syfte”, föreskrivs följande:

”Syftet med detta direktiv är att säkerställa att principen om lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet genomförs.

Därför innehåller det bestämmelser för att genomföra principen om likabehandling i fråga om följande:

...

b) Arbetsvillkor, inklusive lön.

c) Företags- eller yrkesbaserade system för social trygghet.

...”

Den spanska lagstiftningen

8 Såsom framgår av beslutet om hänskjutande utgörs de bestämmelser i den allmänna lagen om social trygghet (ley general de seguridad social) – vilken godkänts genom kunglig förordning 1/1994 av den 20 juni 1994 (BOE nr 154 av den 29 juni 1994, s. 20658) (nedan kallad LGSS) – som är tillämpliga i målet vid den nationella domstolen av följande:

”Artikel 160

Definition

Den avgiftsbaserade ålderspensionen är unik för varje förmånstagare och betalas ut på livstid på de villkor, till det belopp och under de former som fastställs i lag eller annan författning, när förmånstagaren, som har uppnått den fastställda pensionsåldern, lämnar eller har lämnat sin anställning.

Artikel 161

Förmånstagare

1. Rätt till avgiftsbaserad ålderspension har den som omfattas av denna allmänna ordning och som, förutom de allmänna villkoren i artikel 124.1, uppfyller följande villkor. Förmånstagaren ska ha

a) uppnått 65 års ålder,

b) erlagt avgifter under minst femton år …

Artikel 162

Beräkningsgrunden för ålderspensionen

1. Beräkningsgrunden för den avgiftsbaserade ålderspensionen motsvarar den kvot som uppnås genom att den berördes avgiftsunderlag under de 180 månader som omedelbart föregår den dag då försäkringsfallet inträffar delas med 210 … .

Sjunde tilläggsbestämmelsen. Regler för deltidsarbetande

1. Det sociala skyddet vid deltidsavtal regleras av principen om att deltidsarbetande ska likställas med heltidsarbetande och, i synnerhet, av följande regler:

I – Avgifter

a) Underlaget för avgifterna till det sociala trygghetssystemet och för andra bidrag som samlas in tillsammans med dessa är alltid månatligt och utgörs av den lön som faktiskt har erhållits för antalet arbetade timmar, såväl ordinarie arbetstimmar som extra arbetstimmar.

b) Det avgiftsunderlag som därmed räknas fram får inte understiga det belopp som fastställs i lag eller annan författning.

c) För extratimmarna betalas avgifter till det sociala trygghetssystemet på samma villkor som för den ordinarie arbetstiden.

II – Avgiftsperioder

a) Vid tillgodoräknande av de avgiftsperioder som krävs för rätt till ålderspension, pension vid permanent arbetsoförmåga, dödsfall och överlevnad, tillfällig arbetsoförmåga, moderskap och faderskap beaktas de erlagda avgifterna enbart i förhållande till antalet arbetstimmar, såväl ordinarie arbetstimmar som extra arbetstimmar, genom beräkning av motsvarande antal teoretiska avgiftsdagar. Det antal timmar under vilka det faktiskt har arbetats ska i det syftet delas med 5, motsvarande antalet dagar utifrån en arbetstid på 1 826 timmar per år.

b) För rätt till ålderspension och pension vid permanent arbetsoförmåga ska en multipliceringskoefficient på 1,5 tillämpas på antalet teoretiska avgiftsdagar som beräknats enligt punkt a i denna bestämmelse. Resultatet av denna beräkning utgör det antal arbetsdagar som ska tillgodoräknas vid fastställande av de minimiperioder under vilka avgifter ska erläggas. Antalet avgiftsdagar kan aldrig överstiga det antal dagar som motsvarar en heltidstjänst.

III – Beräkningsunderlag

a) Beräkningsunderlaget för ålderspension och pension vid permanent arbetsoförmåga beräknas enligt den allmänna regeln …”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

9 Isabel Elbal Moreno ansökte den 8 oktober 2009, vid 66 års ålder, om ålderspension hos INSS. Hon hade dessförinnan uteslutande arbetat som städerska åt en äganderättsförening under 18 år, på deltid, 4 timmar i veckan, det vill säga 10 procent av den i Spanien lagstadgade arbetstiden på 40 timmar i veckan.

10 Ansökan avslogs genom beslut av den 13 oktober 2009 med motiveringen att Isabel Elbal Moreno inte hade fullgjort den minimiperiod på 15 år, under vilken avgifter ska erläggas, som krävs för att beviljas ålderspension enligt bestämmelserna i artikel 161.1 b LGSS.

11 Efter det att Isabel Elbal Moreno klagat på detta beslut den 30 november 2009 avslogs klagomålet av INSS genom beslut av den 9 december 2009. Medan det krävdes styrkande av att Isabel Elbal Moreno hade fullgjort en minimiperiod, under vilken avgifter ska erläggas, på 4 931 dagar, tillgodoräknades hon enligt beslutet en avgiftsperiod på 1 362 dagar, vilka fördelade sig enligt följande:

— 41 dagar: från och med den 24 oktober 1960 till och med den 3 december 1960, på heltid.

— 336 dagar: tillgodoräknade dagar motsvarande tre förlossningar (3 x 112).

— 656 dagar: från och med den 1 november 1991 till och med den 30 oktober 2009, det vill säga en period på 6 564 dagar, varav 10 procent tillgodoräknats på grund av deltidsarbetet.

— 329 dagar: tillgodoräknade dagar med beaktande av den korrigeringskoefficient (1,5) som föreskrivs i sjunde tilläggsbestämmelsen till LGSS.

12 Efter det att Isabel Elbal Morenos klagomål avslagits inkom hon med ett överklagande till Juzgado de lo Social de Barcelona. Hon gjorde gällande att sjunde tilläggsbestämmelsen till LGSS, med stöd av vilken hennes ansökan om pension hade avslagits, strider mot likhetsprincipen. Enligt bestämmelsen krävs nämligen en längre avgiftsperiod för deltidsarbetande än för heltidsarbetande, även med beaktande av multipliceringskoefficienten på 1,5, för erhållande av en förmån som redan minskats proportionellt. Klaganden i målet vid den nationella domstolen hävdade dessutom att bestämmelsen innebär en indirekt diskriminering, eftersom det statistiskt sett framför allt är kvinnor – till ungefär 80 procent – som har denna typ av anställningsavtal.

13 Den nationella domstolen har förklarat att sjunde tilläggsbestämmelsen grundas på principen att enbart de timmar under vilka det faktiskt har arbetats beaktas vid fastställandet av de avgiftsperioder som krävs, samtidigt som ett sådant beaktande mildras genom två korrigerande regler som ska underlätta tillgången till skydd avseende social trygghet för deltidsarbetande.

14 För det första definieras begreppet teoretisk avgiftsdag således som motsvarande 5 timmar av effektivt arbete per dag eller 1 826 timmar per år. De erlagda avgifterna beaktas i förhållande till antalet arbetstimmar genom beräkning av motsvarande antal teoretiska avgiftsdagar.

15 För rätt till ålderspension och pension för permanent arbetsoförmåga ska för det andra en särskild korrigeringsregel i form av en multipliceringskoefficient på 1,5 tillämpas på antalet teoretiska avgiftsdagar. Antalet teoretiska avgiftsdagar ökas således, vilket underlättar tillgången till skyddet.

16 Eftersom sjunde tilläggsbestämmelsen till LGSS innebär att endast antalet arbetstimmar och inte avgiftsperioden, det vill säga antalet arbetsdagar, beaktas, medför den, enligt den nationella domstolen, till syvende och sist en dubbel tillämpning – även om den korrigeras – av principen om tidsproportionalitet. Enligt bestämmelsen krävs det nämligen – proportionellt sett – en längre avgiftsperiod för rätt till ålderspension, som i sin tur minskas i proportion till beräkningsunderlaget på grund av att arbetet har utförts på deltid. Av detta följer att det för deltidsarbetande, med avseende på

avgifterna, krävs en längre karenstid som är omvänt proportionell till den förkortade arbetstiden, för att de ska beviljas rätt till en pension vars belopp redan har varit föremål för en direkt och proportionell minskning med hänsyn till deltidsarbetet.

17 Den nationella domstolen har härtill angett att i klagandens fall innebär tillämpningen av sjunde tilläggsbestämmelsen till LGSS att den under 18 år gjorda inbetalningen av avgifter, som uppgår till 10 procent av den dagliga arbetstiden, vid beräkningen av den avgiftsperiod som krävs för ålderspension motsvarar en avgiftsperiod på mindre än tre år. Med ett anställningsavtal om deltidsarbete fyra timmar i veckan skulle klaganden följaktligen vara tvungen att arbeta i 100 år för att fullgöra karenstiden på 15 år, vilket skulle ge henne rätt till en ålderspension på 112,93 euro i månaden.

18 Mot denna bakgrund beslutade Juzgado de lo Social de Barcelona att vilandeförklara målet och att ställa följande frågor till domstolen:

”1) Omfattar begreppet anställningsvillkor, som diskrimineringsförbudet i klausul 4 i direktiv 97/81 hänvisar till, den avgiftsbaserade ålderspensionen i det spanska sociala trygghetssystemet, vilken utgår i förhållande till de avgifter som arbetstagaren har erlagt för sin egen räkning under hela sitt yrkesverksamma liv?

2) För det fall domstolen besvarar den första frågan jakande och anser att en sådan avgiftsbaserad ålderspension som avses i det spanska sociala trygghetssystemet omfattas av begreppet anställningsvillkor i klausul 4 i direktiv 97/81, ska förbudet mot diskriminering i denna klausul tolkas så, att det utgör hinder för att tillämpa en nationell bestämmelse enligt vilken det – till följd av den dubbla tillämpningen av principen om tidsproportionalitet – krävs att deltidsarbetande fullgör en, i förhållande till heltidsarbetande, proportionellt sett längre avgiftsperiod för att i förekommande fall beviljas rätt till avgiftsbaserad ålderspension, vars belopp har minskats i proportion till arbetstiden?

3) Som komplement till ovannämnda frågor ställs följande fråga. Ska en sådan bestämmelse som den spanska (i sjunde tilläggsbestämmelsen till [LGSS]), som rör avgiftssystemet, rätten till och fastställande av avgiftsbaserad ålderspension för deltidsarbetande, anses utgöra ”former och villkor för ersättning” på vilka diskrimineringsförbudet i artikel 4 i direktiv 2006/54 och artikel 157 FEUF … är tillämpligt?

4) Som alternativ fråga till ovannämnda frågor, för det fall det inte ska anses att den spanska avgiftsbaserade ålderspensionen omfattas av vare sig begreppet anställningsvillkor eller av begreppet ersättning, ställs följande fråga. Ska förbudet mot direkt eller indirekt diskriminering på grund av kön i artikel 4 i direktiv 79/7 tolkas så, att det utgör hinder för att tillämpa en nationell bestämmelse enligt vilken det – till följd av den dubbla tillämpningen av principen om tidsproportionalitet – krävs att deltidsarbetande (som till övervägande del är kvinnor), i förhållande till heltidsarbetande, ska fullgöra en proportionellt sett längre avgiftsperiod för att i förekommande fall beviljas rätt till avgiftsbaserad ålderspension, vars belopp har minskats i proportion till arbetstiden?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Inledande synpunkter

19 Den nationella domstolen har ställt frågorna för att få klarhet i huruvida en sådan pension som den som är aktuell i målet vid den nationella domstolen omfattas av tillämpningsområdet för klausul 4 i ramavtalet, artikel 157 FEUF och artikel 4 i direktiv 2006/54 och/eller artikel 4 i direktiv 79/7.

20 EU-domstolen erinrar i detta hänseende om att begreppet lön, i den mening som avses i artikel 157.2 FEUF, omfattar pension som härrör från anställningsförhållandet mellan arbetstagaren och arbetsgivaren, med undantag av pension som härrör från rättsligt reglerade system till vars finansiering arbetstagarna, arbetsgivarna och eventuellt statsmakterna bidrar i en utsträckning som i mindre grad baserar sig på anställningsförhållandet än på socialpolitiska överväganden (dom av den 10 juni 2010 i de förenade målen C-395/08 och C-396/08, Bruno m.fl., REU 2010, s. I-5119, punkt 41 och där angiven rättspraxis). I detta begrepp kan således inte ingå sådana system för social trygghet som ålderspension, vilka direkt regleras i lagstiftning utan något avtal inom det berörda företaget eller den berörda branschorganisationen och som obligatoriskt ska tillämpas på allmänt angivna grupper av arbetstagare (se dom av den 29 november 2001 i mål C-366/99, Griesmar, REG 2001, s. I-9383, punkt 27 och där angiven rättspraxis).

21 Dessutom omfattar begreppet anställningsvillkor, i den mening som avses i klausul 4.1 i ramavtalet, pension som härrör från ett anställningsförhållande mellan arbetstagaren och arbetsgivaren, med undantag av lagstadgad social trygghetspension som i mindre grad baserar sig på ett sådant anställningsförhållande än på socialpolitiska överväganden (domen i de ovannämnda förenade målen Bruno m.fl., punkt 42).

22 En sådan pension som den som är aktuell i målet vid den nationella domstolen, som, såsom den spanska regeringen har påpekat, är den mest allmänna av dem som regleras i spansk rätt, framstår som en pension som i mindre grad baserar sig på ett anställningsförhållande mellan arbetstagare och arbetsgivare än på socialpolitiska överväganden, i den mening som avses i den rättspraxis som det hänvisas till i punkterna 20 och 21 i förevarande dom, och på vilket artikel 157 FEUF och klausul 4 i ramavtalet följaktligen inte ska tillämpas.

23 Socialpolitiska hänsyn, hänsyn till den statliga organisationen, etiska hänsyn eller till och med budgetöverväganden som har eller som kan ha spelat en roll då den nationella lagstiftaren antog ett system, kan visserligen inte ges företräde om pensionen endast är av intresse för en särskild kategori av arbetstagare, om den står i direkt relation till antalet tjänsteår eller om beloppet beräknas på grundval av den senaste lönen (domen i de ovannämnda förenade målen Bruno m.fl., punkt 47).

24 Det framstår emellertid som om i vart fall det första av dessa tre villkor inte kan anses vara uppfyllt, eftersom det av de handlingar som har getts in till domstolen inte har framkommit någon uppgift om att en sådan pension som den som är aktuell i målet vid den nationella domstolen endast skulle vara av intresse för en särskild kategori av arbetstagare.

25 Såsom korrekt har påpekats av INSS, den spanska och den belgiska regeringen samt Europeiska kommissionen, kan varken artikel 157 FEUF eller, följaktligen, artikel 4 i direktiv 2006/54, som har till syfte att genomföra den förstnämnda bestämmelsen, eller klausul 4 i ramavtalet anses vara tillämpliga på en sådan pension som den som är aktuell i målet vid den nationella domstolen.

26 En sådan pension kan däremot omfattas av direktiv 79/7, eftersom den ingår i ett lagstadgat system för skydd mot en av de risker som räknas upp i artikel 3.1 i detta direktiv, det vill säga ålderdom (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 oktober 2011 i mål C-123/10, Brachner, REU 2011, s. I-10003, punkt 40).

27 Under dessa omständigheter behöver endast den fjärde frågan besvaras.

Den fjärde frågan

28 Den nationella domstolen har ställt den fjärde frågan för att få klarhet i huruvida artikel 4 i direktiv 79/7 ska tolkas så, att den utgör hinder för att, under sådana omständigheter som dem som är aktuella i målet vid den nationella domstolen, tillämpa en medlemsstats bestämmelse enligt vilken

det krävs att deltidsarbetande, som till övervägande del är kvinnor, i förhållande till heltidsarbetande, ska fullgöra en proportionellt sett längre avgiftsperiod för att i förekommande fall beviljas rätt till avgiftsbaserad ålderspension, vars belopp har minskats i proportion till arbetstiden.

29 EU-domstolen erinrar i detta hänseende om att enligt fast praxis vid domstolen medför tillämpningen av en nationell bestämmelse indirekt diskriminering i den mening som avses i artikel 4 i direktiv 79/7 om den, trots att bestämmelsen är neutralt formulerad, i praktiken missgynnar betydligt fler kvinnor än män (se, bland annat, domen i det ovannämnda målet Brachner, punkt 56).

30 Såsom framgår av beslutet om hänskjutande, särskilt de förklaringar som det har hänvisats till i punkt 17 i förevarande dom, missgynnar en sådan bestämmelse som den som är aktuell i målet vid den nationella domstolen för det första sådana deltidsarbetande som klaganden i nämnda mål, vilka under en längre period har utfört ett reducerat deltidsarbete. Bestämmelsen innebär nämligen, på grund av den metod som tillämpas för att beräkna den för ålderspensionen erforderliga avgiftsperioden, att dessa arbetstagare i princip är uteslutna från varje möjlighet att beviljas sådan pension.

31 För det andra har den nationella domstolen själv konstaterat att det är statistiskt bevisat att en sådan bestämmelse som den som är aktuell i målet vid den nationella domstolen påverkar en väsentligt större andel kvinnor än män, eftersom minst 80 procent av de deltidsarbetande i Spanien är kvinnor.

32 Av detta följer att en sådan bestämmelse strider mot artikel 4.1 i direktiv 79/7, såvida den inte är motiverad av sakliga skäl som helt saknar samband med diskriminering på grund av kön. Så är fallet om de medel som valts avser en legitim målsättning i socialpolitiken i den medlemsstat vars lagstiftning berörs, är ägnade att uppnå det eftersträvade målet och är nödvändiga för detta ändamål (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Brachner, punkt 70).

33 INSS och den spanska regeringen har gjort gällande att skyldigheten att fullgöra ett visst antal tidigare avgiftsperioder för att kunna få vissa förmåner är ett uttryck för ett allmänt socialpolitiskt mål som eftersträvas av den nationella lagstiftaren. Denna skyldighet är nämligen grundläggande i ett avgiftsbaserat system för social trygghet, särskilt för att garantera systemets ekonomiska jämvikt.

34 Domstolen noterar i detta hänseende att, såsom framgår av beslutet om hänskjutande, de deltidsarbetande som berörs har betalat avgifter som särskilt är avsedda för finansiering av pensionssystemet. Det är också utrett att i den mån de erhållit pension har dess belopp minskats i proportion till arbetstiden och de avgifter som erlagts.

35 Såsom den belgiska regeringen och kommissionen korrekt har påpekat kan ingen uppgift i de handlingar som getts in till domstolen läggas till grund för slutsatsen att uteslutandet av sådana deltidsarbetande som klaganden i målet vid den nationella domstolen från varje möjlighet att beviljas ålderspension, under dessa omständigheter, utgör en åtgärd som faktiskt är nödvändig för att uppnå målet att skydda det avgiftsbaserade systemet för social trygghet, som INSS och den spanska regeringen har hänvisat till, och att samma mål inte kan uppnås genom en annan åtgärd som för dessa arbetstagare är mindre ingripande.

36 Denna tolkning påverkas inte av argumentet från INSS och den spanska regeringen, enligt vilket de två korrigerande åtgärder som det hänvisas till i punkterna 14 och 15 i förevarande dom har till syfte att underlätta tillgången till ålderspensionen för deltidsarbetande. Det framgår nämligen inte att de båda korrigerande åtgärderna har någon som helst positiv verkan för den situation som sådana deltidsarbetande som klaganden i målet vid den nationella domstolen befinner sig i.

37 Såvitt avser den spanska regeringens hänvisning till domen av den 16 juli 2009 i mål C-537/07, Gómez-Limón Sánchez-Camacho (REG 2009, s. I-6525), räcker det att konstatera att, liksom kommissionen korrekt har påpekat, denna dom, såsom framgår av punkt 60 i domen, i huvudsak rör

tolkningen av artikel 7.1 b i direktiv 79/7. Enligt denna bestämmelse har medlemsstaterna rätt att från direktivets tillämpningsområde utesluta erhållande av rätt till sociala trygghetsförmåner enligt lagstadgade system efter förvärvsavbrott på grund av fostran av barn. Det framgår inte av beslutet om hänskjutande att bestämmelsen är tillämplig i målet vid den nationella domstolen.

38 Den fjärde frågan ska följaktligen besvaras enligt följande. Artikel 4 i direktiv 79/7 ska tolkas så, att den utgör hinder för att, under sådana omständigheter som dem som är aktuella i målet vid den nationella domstolen, tillämpa en medlemsstats bestämmelse enligt vilken det krävs att deltidsarbetande, som till övervägande del är kvinnor, i förhållande till heltidsarbetande, ska fullgöra en proportionellt sett längre avgiftsperiod för att i förekommande fall beviljas rätt till avgiftsbaserad ålderspension, vars belopp har minskats i proportion till arbetstiden.

Rättegångskostnader

39 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (åttonde avdelningen) följande:

Artikel 4 i rådets direktiv 79/7/EEG av den 19 december 1978 om successivt genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män i fråga om social trygghet ska tolkas så, att den utgör hinder för att, under sådana omständigheter som dem som är aktuella i målet vid den nationella domstolen, tillämpa en medlemsstats bestämmelse enligt vilken det krävs att deltidsarbetande, som till övervägande del är kvinnor, i förhållande till heltidsarbetande, ska fullgöra en proportionellt sett längre avgiftsperiod för att i förekommande fall beviljas rätt till avgiftsbaserad ålderspension, vars belopp har minskats i proportion till arbetstiden.

Underskrifter